

עין משפט‏
גזר מצוה

בא א מיי' פון מהלכות גירושין הלכה ו סוג עשין נ טושי"ע אה"ע סימן קנב סעיף א:
בב ב מיי' פון מהל' ספר תורה הלפ"ו וישי' מהל' יבוס הלכה לה סוג עשין כב טושי"ע יו"ד סי' רפד סעי' ז:
בג ג מיי' פט"ו מהל' אשוח הלפ"ו:
בד ד מיי' פ"ה מהל' שבת הל"ג סוג עשין וא טושי"ע אור"ח סי' רס סעי' ז:

תורה אור השלם

- ↑ ואל עמי ידו גורל ויתנו הידל' בזונה וההלדה מקרו בין ויתנה:
ויאל ד ג
- ↑ ותונה עליו פילגשו ותקף מאתו אל בית אביה אל בית לָהֶם יהודה ותרו שם ימים ארבעה חדשים:
שופטים יט ב

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ואל עבדת וכו' דלאו אדיוורה ידדה סמכין:

מוסף רש"י

ערב שבת עם חשיכה. שאם נמנה להזכירם מעבר יום יפשו ויאלמו עדיין יש שעות (שבת ז:ד). עשרתם. פירות האילן לטעות שבת. שפך אטילה ערש של שבת קופעת למעשר דלחמין בנמכת גילה (לז: דשבת עונג אקרי, מכל שהוא הי עונג (שבת טו). ערבכם. ערובי תחומין וחלוצות וזה מרי שייך לממריטנו בלשון שאלה, דשמן אכר עשו, אבל גזר לא נני הלקחם, דדני הגהלה לעין הוא (טו).

פסקי רי"ד

ואי עבדת א מהימנן מאי אי עבדת מהימנן דאי אתי בעל ומעזער ופסיל ליה לא משגחין ביה שכבר מקיים הוא:
אמר רב חסדא לעולם אל יטיל אימה בתוך ביתו שהרי פלגש בגבעה הטיל עליה בעלה אימה יתירה והפילה כמה רבבות מישראל.
אמר רב יהודה אמר רב כל המטיל אימה יתירה בתוך ביתו בא לידי ג' עבירות גילוי עריות ושפיכות דמים וחילול שבת.
פ"י שמשמשותו נדה בימי הצינה ואומרת טבלתי מפני אימתו או הברת מפניו למקום המסוכן ותפול בא' מן הפחתים או מגשר או שמה תדליק לו חנר ותבשל לו בשבת:

(א) ג'ל אהית מחל' אי עבדת אהית וכו' וא דג'ל' אי עבדת מהימנת כו"ל.

ו:

וא" עבדת אהנית. משמע דצפני נכתב מועיל צא"י והא דלמר בספ"ז (לקמן דף כג:)[[][]] צארך דלאו אדיוורה **(א)** סמכין מהימנא היינו משום דאיידי בלא יא' אמר צפני נכתב כסתם מציאי גט צארך ישראל אבל אי יט' אמר סמכין אדיוריה כדלמרינן הכא:

ויתנו (את) הי"ד בזונה. לפי שהן משתהין צארך ישראל היו צנייהם וצנותיהם משתעבדים צצביל מוונות והיינו צוונה צצביל מוונות יט'ועוד מפ' [[][]] כדלמר צירושלמי עובדא הוה צמד שמכר צמו ללמוד תורה [[][]] והלך ולמד:
א"ר יצחק שתיים בותבין. צה"ג פוסק כר' ינחק ואע"ג דפליג אמתינא דידוע היה שאינה עיקר ואומר ר"מ וכן פי' ריב"א צצס רצינו אליהו דדוקא שמתכוין לכתוב הפסוק לדרשה כי הכא אבל כשדס שולא איגרת לכדירו מותר שיכתוב לשון המקרא כדי לכתוב לשון צח' בלא שירטוט [[][]] מיהו צירושלמי יי' פ' צתרא דמגילה משמע קצת דאסור [[][]] דקלמר התס מהו לכתוב תרמין תלת מילין מן פסוקא ומיימי ר' מונא שלח כתב לר' אשועיא צר שימי ראשיתן מצער היה מצד ישגא (איז צח) אחריתן משמע שלא היה כתב אלא לשם איגרת שלומים ולא לדרשה ואעפ"כ היה מקפיד שלא לכותבו כסדר ומיהו הרבה מציא שס שנראה שהיו כותבין לדרשה דקלמר מר עוקצא שלח כתב לריש גלותא דהוה קאי ודמין צומרא פירוש כשהיה שוכב וקס היו מוזהרין לפניו ישראל ? אל תשחא אל גיל צעמים (ישע' ט א) וכן הרבה מציא שס ווא"ת דלמר בהקומץ רבה (מנחות דף לז:)[[][]] ובפ"צ דמגילה (ד' יח:)[[][]] דתפילין אין צריכין שירטוט והלא אפי' שלש או ארבע מיצות צריכין שרטוט ואור"ת דתפילין לא צעי שרטוט על כל שיטה ושיטה אבל עושה שרטוט אחת ללמעלה [[][]] וכותב תחתיו כמה שיטין ואור"ת ? דלין לשרטט לקדושה קלה [[][]] הא מורידין עושין והא מוזהה צעי שרטוט ומשני תנאי היא ומדלג משני הכא צמאי עסקינן צמשורטטין משמע דאין רגילות לשרטט כלל לא ס"ת ולא תפילין והיינו משום דנקרא הדיוט ומיהו אס אין הסופר יכול לכתוב יפה בלא שרטוט צריך לשרטט על כל שיטה

ושיטה משום זה אלי ואנוהו' והא דלמר צפ"ק דמגילה (דף טו:)[[][]] דצרי שלום ואמת מלמד שצריכה שרטוט כלמיתה של תורה אור"ת דלאו היינו ס"ת דהא לא צעי שרטוט אלא היינו מוזהה וקרי ליה אלמיתה של תורה על שס שיש צו שס יחוד מלכות שמים [[][]] וכן פירש ר"ח וכן נראה דאי צס"ת כדפי' שס צקונטרס הא דפסלינן התס צפ"צ דמגילה (דף יט.) אדיפתרא ושלח צדיו דלחיא כתיבה כתיבה מדכתיב (ירמיה לו) ואני כותב על הספר צדיו ואמאי לא ילפי מלמיתה של תורה ואי צמוזה מיירי ניחא דאס כן הייתי מצריך דוכסוקטוס כמו צמוזה והא דלמר בנמכת סופרים (פ"ה הל' א') אינו רשאי לכתוב אא"כ סירגל ויריעה שאינה מסורגלת פסולה היינו ד' שרטוטין מלמעלה ולמטה ומלדדין ודוחקט':
וזבוב מצא אה נימא מצא אה. [[][]] ומוזנה עליו דריש לשון זנות ולשון מזון וא"ת ומנלן דלא היו זנות ממש ואמר ר"ח [[][]] מדרגה להחירה כדמוכת קראי דאפי' פילגשים לא היה דרכם להחזיר אחר זנותם כדכתיב יט' צא אל פילגשי אצין וכתיבי' ותהיינה צרורות עד יום מותן אלמנות חיות:
נימא מצא אה. וא"ת והא אמר צנסהדרין צפ' כ"ג (דף כה.) שאין להם לצנות ישראל שער לא צית השחי ולא צית הערהו וי"ל דצת יפת תואר היתה כדמשני התס גצי תמר:
ושלש עבירות. צקדר עולם אחר דלותו יוס דפילגש בגבעה

(יי' שבת היה [[][]] ור"ח כתב ג' עבירות גילוי עריות ושפיכות דמים וחילול השס וג' [[][]] היו צפילגש בגבעה ולהכי לא חשיב אצז מן החי:
ערבתם. פי' צקונטרס עירוצי חצירות ואין נראה אלא כמו שפי' צקונט' צצמה מדליקין (שבת דף לה.) דפריך התס הא גופא קשיא אמרת עס חשיכה ערבתם הא ספק חשיכה לא והדר תני ספק חשיכה מערצין ומשני כאן צעירוצי תחומין פי' צקונט' דרישא צעירוצי תחומין דצפקק חשיכה אין מערצין וכן פרי"ח והיינו משום דצעירוצי תחומין מחמירין טפי שיש לה סמך מן הפסוק וכן משמע צפ' מי שהוציאווהו (עירובין דף מו:)[[][]] גצי הלכה כדצרי המיקל צעירוצ רצ פפא אמר אצטריך סד"א ה"מ צעירוצי חצירות אבל צעירוצי תחומין אימא לאס:
השתא

המביא גט פרק ראשון גיטין

דאי אסי צעל כו'. אבל אי לא אמרת ואתי צעל ומערער מיפסיל:
כדסניא. דלף מני שאינו צריך לומר אס אמר מהני:
כפר סיסאי. שס מקוס:
שלא תיזקק. האשה לעדים אס יקרא עליו ערער:
והא איהו נמי כו'. ולאו משום דצריך ומאי קשיא ליה לר' אלעאי:

לא סיימוה קמיה. דר' אלעאי

לסיומא דמילתיה דר' ישמעאל:

משס לכאן. מצבול לא"י:
דסמכא הוא. ראוי לסמוך עליו:
ויסנו (אס) הילד כו'. שהיו משתהין צא"י ומניחין נשותיהן עגונות וצטלים מפריה ורביה שנקל צעיניהם ילדים וילדות:
שסים. שמי תיצות כותצין מן המקרא בלא שרטוט:
צשלמא מילסא דטילא צצצרגא. אי לא הוה קצר לה מדעתו:
לחיי. כלומר שפיר נפסין צמחות צו:
אוי או שצריך למחוק מלת כדלמנה.
נמלח (מהר"ם) (יו) ג'יל פ"ג ה"צ שהוא פקד בני עטיר צמסין צמלח צירושלמי הוואקוראעמוד) (טו) ג'יל צפ"ק דשבת הלכה ו כו"א חמוס' צמחות צו:
ד"ה הא וצטוה צו:
ד"ה תנא, (יט) וני' ציריף פ"צ דצירס) (ס) וני' חמוס' שבת דל. ד"ה לא קשאל,

גליון הש"ס
תוס' ד"ה אבד ר"י וכו' אל תשחא אל גיל בעצמי. צעמים אל גיל צלי' וכן הוה צירושלמי:
בא"ד דאין לשרטט. עי' סוטה י צ"צ תוד"ה כמנה:

מסורת הש"ס

(א) [תוספתא פ"א ה"ו], **(ב)** [מכאן עד כפר קיסא] דמקרא לא. לימא במוספתא] **(ג)** [וגלי ב], **(ד)** צכתי' איתא, רננך, **(ה)** [נפשי הגירסא דהא שלח לו רבי אביתר לרב יהודה כ"ו], **(ו)** [צרכות ג:], **(ז)** [עירובין ג:], **(ח)** גרסת הר"ף בסוף פ"ב דשבת אמר רב יהודה אמר שמואל, ט' שבת דל. ע"ש, **(י)** [ג'למגשר], יא' צצפור' אמרה, יב' אי אמרי סמכין אצצורה. ועי' מהר"ם, יג' ג'ל ועוד מפרש ר"מ או ר"י או שצריך למחוק מלת כדלמנה. [מהר"ם] (יז) ג'יל פ"ג ה"צ שהוא פקד בני עטיר צמסין צמלח צירושלמי הוואקוראעמוד) (טו) ג'יל צפ"ק דשבת הלכה ו כו"א חמוס' צמחות צו:
ד"ה הא וצטוה צו:
ד"ה תנא, (יט) [שמואל ב טו], (יח) [שס כ], (יט) וני' ציריף פ"צ דצירס) (ס) וני' חמוס' שבת דל. ד"ה לא קשאל,

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אבד ר"י וכו' אל תשחא אל גיל בעצמי. צעמים אל גיל צלי' וכן הוה צירושלמי:
בא"ד דאין לשרטט. עי' סוטה י צ"צ תוד"ה כמנה:

מוסף תוספות

א. אף הנשים שאין נאמנות לומר מת בעליך [נאמנות להביא גיטה, ופרץ והתנית כשם שאין נאמנות לומר מת בעלה] כך אין נאמנות להביא גיטה, ומשני כאן בא"י כאן בחז"ל.
תוס' ה"ל"ש. ב. דמוכרין בניהם ובנותיהן לצורך מוונותיהן.
תוס' ה"ל"ש. ג. בדמים.
תוס' ה"ל"ש. ד. כמה תיבות.
תוס' ה"ל"ש. ה. דאין זה קדוש, שלא נכתבין לפסוק.
נמנ"י. אלא דברים צלמא בלשון המקראות.
נשי"א. ו. בכל ענין.
שאפי' באגרת שלומים היו מהפכים הפסוק ולא היו כותבים אותו ככתבו.
תוס' מנחות לז: ד"ה סא. ז. גי' **תוס' ה"ל"ש**: י. ישראל אל תשחא בעמים אל גיל.
ו. כדי להדריך את כל האחרות על הסדר.
נמשכים בה. מחלי.
ט. עטמא דאין מורידין.
תוס' סוטה יז: ד"ה תכנה. י. אבל תפילין דמכוסין בעור לא בעו שרטוט דלא שייך בהו גיז.
תוס' מנחות לז: ד"ה סא. [מצד שני]:
ותפילין גמי אם אינו יכול לכין וליישר כתיבתו אכ"כ משרטט על כל שיטה ושיטה צריך לשרטט משום זה אלי ואנוהו ולא שייך כאן פסור מן הדבר וערשוה.
תוס' ה"ל"ש. יא'. שעיקר האמונה תלוי בה.
יטעמ"א. יב'. תרווייהו.
תוס' ה"ל"ש. יג'. גי'
תוס' ה"ל"ש. יד'. ויין:
ר"ת. יז. וני' מ"א משרש"ל.
טז. ושלשתן.
תוס' ה"ל"ש.